

SMĚRNICE MŽP č. 4/2009

o čerpání finančních prostředků z Revolvingového fondu Ministerstva životního prostředí

Článek 1

Úvodní ustanovení

1. Ministerstvo životního prostředí (dále jen „ministerstvo“) jako správce Revolvingového fondu (dále jen „fond“) ministerstva vydává směrnici, která stanovuje postup při předkládání žádostí, při projednávání žádostí, přidělování finančních prostředků, jejich čerpání a průběžné kontrole (dále jen „směrnice“). Směrnice upravuje poskytování, čerpání a návratnost finančních prostředků (dále jen „finanční pomoc“).
2. Věcně příslušným odborem pro správu fondu je odbor fondů EU.
3. Finanční pomoc se vztahuje pouze na projekty realizované na území České republiky.

Článek 2

Předmět finanční pomoci

1. Finanční pomoc se poskytuje na základě smlouvy mezi žadatelem a ministerstvem nebo Státním fondem životního prostředí České republiky (dále jen „státní fond“) uzavřené v souladu s rozhodnutím ministra životního prostředí (dále jen „rozhodnutí“) na opatření uvedená v Manuálu pracovních postupů¹ (dále jen „Manuál“) v aktuálním znění, uveřejněném na webových stránkách ministerstva.
2. V rámci fondu se poskytuje finanční pomoc formou půjčky, grantu² nebo technické asistence.
 - 2.1. Půjčka je účelově určená podpora poskytovaná:
 - a) pro malé obce do 2000 ekvivalentních obyvatel³ na výstavbu čistíren odpadních vod a kanalizací,
 - b) na zpracování dokumentace projektů pro Operační program Životní prostředí,
 - c) na vlastní realizaci úspěšných projektů Finančních mechanismů EHP a Norska, programů LIFE a LIFE+,

¹ Název příručky.

² Nevratná podpora.

³ Pojem vyjadřuje kapacitu čistírny odpadních vod.

d) pro municipality na půjčky prokazatelně související s ochranou životního prostředí a udržitelným rozvojem.

2.2. Grant je účelově určená podpora poskytovaná na:

a) na spolufinancování projektů pro rozvoj Místní Agendy 21,

b) na financování projektů zaměřených na podporu udržitelného rozvoje.

2.3. Technická asistence je určena pro správce fondu a státní fond.

3. Stanovení výše finanční pomoci vychází z celkových uznatelných výdajů, které jsou v souladu s Manuálem v aktuálním znění⁴.
4. Podporovaný projekt musí mít výrazný pozitivní vliv na životní prostředí i udržitelný rozvoj a musí být v souladu se všemi právními předpisy České republiky a Evropských společenství a horizontálními prioritami Evropských společenství.
5. Celková výše poskytnuté finanční pomoci na jeden projekt musí být v rozmezí 100 tis. Kč až 10 milionů Kč.
6. Půjčky se poskytují s maximální lhůtou splatnosti 10 let, s možným odkladem splátek až o 1 rok (na základě dodatku ke smlouvě). Přesné vymezení lhůty splatnosti bude uvedeno ve smlouvě.

Článek 3

Poskytování finanční pomoci

1. Finanční pomoc podle čl. 2 se poskytuje na základě smlouvy o poskytnutí grantu nebo smlouvy o půjčce. O výši a formě finanční pomoci rozhoduje ministr životního prostředí (dále jen „ministr“) na základě doporučení hodnotící komise. Formulář Rozhodnutí je přílohou Manuálu v aktuálním znění.
2. Žadatelem o poskytnutí finanční pomoci z fondu dle čl. 2 (dále jen „žadatel“) mohou být veřejné subjekty⁵ a nestátní neziskové organizace. O technickou asistenci dle čl.2 odst. 2.3 může žádat pouze ministerstvo a státní fond. Žadatelem nemůže být zahraniční subjekt⁶.
3. Kombinace finanční pomoci a ostatních národních programů, iniciativ Evropských společenství, programu LIFE, LIFE+, Finančních mechanismů EHP/Norska a jiných je přípustná.

Článek 4

Žádost o poskytnutí finanční pomoci z fondu, její registrace a projednání

1. Pro další projednávání žádostí o poskytnutí finanční pomoci je rozhodující:

1.1 soulad s Manuálem v aktuálním znění,

⁴ Uznatelné a neuznatelné výdaje.

⁵ Veřejnou osobou se rozumí státní, regionální nebo místní orgány, veřejnoprávní subjekty a sdružení vytvořená jedním nebo několika takovými orgány nebo jedním nebo několika takovými veřejnoprávními subjekty.

⁶ Fyzická osoba s trvalým bydlištěm mimo území České republiky, organizace se sídlem mimo území České republiky.

- 1.2 doporučení hodnotící komisi,
 - 1.3 ekologická a technicko-ekonomická úroveň navrhovaného projektu,
 - 1.4 efektivnost vynaložených prostředků na snížení negativních dopadů na životní prostředí,
 - 1.5 vyhodnocení ekonomických parametrů žadatele.
2. Doplnování žádostí v průběhu hodnotícího procesu není přípustné. Případné pravopisné chyby, či jiné překlepy v žádosti je možno upravit dodatečně na tištěné verzi žádosti před jejím předložením hodnotící komisi.
 3. Žádost musí být vyplněna úplnými údaji, doložena všemi požadovanými doklady. Projekty musí splňovat podmínky pro zařazení do některých z uveřejněných prioritních oblastí, podle Manuálu v aktuálním znění.
 4. Žádost, včetně všech příloh, žadatel předkládá v listinné i elektronické podobě odboru fondů EU. Odbor fondů EU přidělí žádosti registrační číslo a předá žadateli potvrzení o přijetí žádosti. Žádosti dle článku 2, odstavce 2.1 písmeno a) a b) zpracovává a vyhodnocuje odbor fondů EU (případně státní fond).
 5. Odbor fondů EU (případně státní fond) zajišťuje odborné posouzení registrovaných žádostí na základě ekonomických ukazatelů žadatele.
 6. Odbor fondů EU (případně státní fond) zajišťuje hodnocení způsobilosti řešení projektů dle článku 2, odstavce 2.1. písmeno b) až d) a hodnocení technicko-ekologické úrovně řešení u půjček dle článku 2, odstavce 2.1 písmeno a). Odbor fondů EU dále zajistí prohlášení příslušných odborů ministerstva a příslušných organizací řízených ministerstvem o vhodnosti či nevhodnosti poskytnutí finanční pomoci.
 7. Odbor fondů EU zajistí hodnocení způsobilosti řešení projektů dle článku 2, odstavce 2.2 (Místní Agenda 21 a udržitelný rozvoj). Odbor fondů EU dále zajistí prohlášení příslušných odborů ministerstva a příslušných organizací řízených ministerstvem o vhodnosti či nevhodnosti poskytnutí finanční pomoci.
 8. Odbor fondů EU (případně státní fond) postoupí ohodnocené projekty hodnotící komisi, která sestaví pořadí projektů.
 9. Po sestavení pořadí projektů hodnotící komisí zpracuje odbor fondů EU návrh rozhodnutí ministra o udělení finanční pomoci a doporučí ministrovi schválení, popřípadě zamítnutí žádostí. Ministr může kromě schválení nebo zamítnutí žádostí též změnit pořadí projektů, výši i strukturu požadované finanční pomoci.
 10. Ministerstvo (případně státní fond) připravuje návrh smlouvy, který pak zasílá žadatelům, jejichž žádosti byly schváleny. Ministerstvo vyrozumí žadatele o zamítnutých žádostech a upozorní na termín, do kterého se mohou žadatelé proti výsledku hodnocení, v souladu s Manuálem v aktuálním znění, odvolat. Na poskytnutí finanční pomoci z fondu není právní nárok.
 11. Odbor fondů EU provede po dohodě se státním fondem převedení finančních prostředků z fondu na účet žadatele v souladu se smlouvou.

Článek 5

Hodnotící komise

1. Odbor fondů EU připraví a zajistí podklady pro jmenování hodnotící komise ministrem tak, aby byla připravena převzít žádosti k hodnocení, jakmile je dokončeno posouzení žádostí, tj. nejpozději 2 měsíce od konečného termínu pro předkládání žádostí. Hodnotící komise má 5 hlasujících členů.
2. Předsedou hodnotící komise bude náměstek ministra- ředitel sekce ekonomiky a politiky životního prostředí nebo ministrem jmenovaný náhradník; předseda komise odpovídá za administrativní řízení celého procesu hodnocení v souladu s Manuálem v aktuálním znění, včetně zajištění objektivnosti a transparentnosti.
3. Hlasujícími členy hodnotící komise budou: předseda hodnotící komise, zástupce sekce ochrany přírody a krajiny, zástupce sekce technické ochrany životního prostředí, zástupce státního fondu, zástupce sekce ekonomiky a politiky životního prostředí.
4. Tajemníkem (členem nehlasujícím) bude zaměstnanec oddělení programů EU určený předsedou hodnotící komise, který zajistí administrativu související s činností hodnotící komise, včetně zpracování Zprávy o výsledcích hodnocení.
5. Členové hodnotící komise, včetně náhradníka každého z nich, jsou jmenováni a odvoláváni ministrem. Musí splňovat veškeré podmínky nestrannosti a zachování mlčenlivosti. Členové hodnotící komise se musí účastnit všech jednání komise. Musí být vyloučena možnost střetu zájmů. Předkladatel nebo zpracovatel žádosti nesmí být odborným posuzovatelem ani členem hodnotící komise, která bude hodnotit projekt jím předložený nebo připravený. Zastupování jednotlivých členů v průběhu hodnotícího procesu je dovoleno pouze ve výjimečných případech. Závažnost výjimečných případů posoudí předseda hodnotící komise.

Článek 6

Půjčka na vlastní realizaci investičního projektu v rámci fondu

1. Půjčka, dle čl. 2, se poskytuje až do výše 75% celkových uznatelných nákladů. Uznatelné náklady jsou uvedeny v Manuálu v aktuálním znění.
2. Návrh žadatele na způsob a formu zajištění půjčky, který je obsažen v žádosti, posoudí ministerstvo (případně státní fond). Ministr si může vyhradit rozhodnutí o prodloužení splatnosti půjčky nad rámec stanovený v této směrnici. V takovém případě uzavírá žadatel dodatek ke smlouvě.
3. Úroková sazba platná po celou dobu splácení půjčky je stanovena ve výši maximálně 1% p.a. O výši úrokové sazby rozhoduje hodnotící komise u každého projektu individuálně. Příspěvkovým organizacím, veřejným výzkumným institucím a organizačním složkám státu v oblasti ochrany životního prostředí a udržitelného rozvoje může být po splnění podmínek programu poskytnuta půjčka bezúročná.
4. Půjčka pro malé obce do 2000 ekvivalentních obyvatel na výstavbu čistíren odpadních vod a kanalizací, dle článku 2, odstavce 2.1 písmeno a), se poskytuje až do výše 10 000 000 Kč. Půjčky dle článku 2, odstavce 2.1 písmeno b) až d) se poskytují až do výše 5 000 000 Kč.
5. Ministerstvo (případně státní fond) je oprávněno v případě udělení půjčky požadovat přiměřené zajištění pohledávek a k tomu vydat příslušné pokyny. Dobu splatnosti půjčky

stanoví hodnotící komise individuálně dle vyhodnocení úvěrové způsobilosti žadatele, maximálně však na dobu 10 let od vydání rozhodnutí (s možným ročním odkladem splátek). Ministerstvo (případně státní fond) v případě půjčky vytvoří s žadatelem splátkový kalendář a dohodne způsob zajištění pohledávky.

6. Podmínkou poskytnutí půjčky dle článku 2, odstavec 2.1 písmeno c), je rozhodnutí Evropské komise o poskytnutí finanční podpory pro daný projekt v rámci programů LIFE, LIFE+ a rozhodnutí Výboru finančních mechanismů v rámci Finančních mechanismů EHP a Norska.

Článek 7

Granty na spolufinancování projektů pro rozvoj Místní Agendy 21 a na financování projektů na podporu udržitelného rozvoje

1. Grant dle článku 2, odstavec 2.2 písmeno a) až b) je finanční pomocí na následující aktivity:
 - 1.1 podpora zavádění Místních Agend 21 a prokazatelný kvalitativní posun v tomto procesu,
 - 1.2 sledování a vyhodnocování indikátorů udržitelného rozvoje na místní úrovni,
 - 1.3 komunitní a expertní plánování v kvalitě Místních Agend 21,
 - 1.4 realizace akcí a kampaní pro veřejnost a další opatření a aktivity směrem k udržitelnému rozvoji
 - 1.5 modelové projekty pro udržitelný rozvoj, které řeší ochranu životního prostředí a současně přispívají k sociálnímu a ekonomickému rozvoji obcí a regionů.
2. Doba realizace projektů, dle článku 2, odstavec 2.2 písmeno a) nesmí překročit 2 roky. Celkové náklady na jeden projekt nesmí přesáhnout 2 mil. Kč. Grant může být poskytnut až do výše 90% celkových uznatelných nákladů na projekt.
3. Doba realizace projektů, dle článku 2, odstavec 2.2 písmeno b) nesmí překročit 2 roky. Celkové náklady na jeden projekt nesmí přesáhnout 3 mil. Kč. Grant může být poskytnut až do výše 100% celkových uznatelných nákladů na projekt.

Článek 8

Smlouva o poskytnutí finanční pomoci

1. Finanční pomoc z fondu se poskytuje na základě smlouvy. Nesplní-li žadatel podmínky, které podle rozhodnutí ministra mají být splněny před poskytnutím finanční pomoci, k uzavření smlouvy nedojde.
2. Smlouva o poskytnutí finanční pomoci obsahuje podmínky, za kterých se finanční pomoc z fondu poskytuje, což je zejména výše, forma a účel jejího použití. Stanoví rovněž lhůty a způsob čerpání prostředků, kritéria pro posouzení, zda bylo dosaženo stanovených cílů a další podmínky a povinnosti, stanovené zejména k zabezpečení řádné realizace, kontroly a vyhodnocení podporovaného projektu. Smlouva o poskytnutí půjčky rovněž stanoví podmínky pro splácení půjček z fondu a sankce pro případ, že příjemce finanční pomoci nebude plnit povinnosti stanovené smlouvou.
3. Příjemce finanční pomoci musí bez prodlení písemně informovat ministerstvo (případně státní fond) o všech změnách rozhodných skutečností, které ovlivňují práva a povinnosti

smluvních stran vyplývající ze smlouvy. Změna podmínek smlouvy je možná pouze písemným dodatkem ke smlouvě po předběžném souhlasu ministerstva (případně státního fondu). Ministerstvo (případně státní fond) poskytne souhlas pouze v případě, že dodatek smlouvy nebude podstatným způsobem měnit účel projektu a jeho celkový rozpočet. Poskytnutou finanční pomoc není možné dodatečně navyšovat.

4. Pokud příjemce finanční pomoci neplní smluvní podmínky nebo pokud ministerstvo (případně státní fond) neschválí změnu smluvních podmínek dle předchozího odstavce, může ministerstvo (případně státní fond) vypovědět smlouvu a požadovat vrácení finanční pomoci z fondu ve lhůtě stanovené smlouvou.

Článek 9

Technická asistence

1. Cílem technické asistence je dosáhnout odpovědné a účinné správy fondu, maximalizovat kvalitu fondu a účinnost jeho implementace, kontrolovat pokrok a zabezpečit pravidelné podávání zpráv o realizaci fondu. Technická asistence je podpora zaměřená na:
 - 1.1 podporu aktivit a úhradu nákladů souvisejících s přípravou, implementací, monitorováním a kontrolou fondu ministerstvem jako správcem fondu,
 - 1.2 vzdělávání zaměstnanců odboru fondů EU (případně zaměstnanců dalších odborů ministerstva podílejících se na implementaci fondu) a státního fondu v anglickém jazyce,
 - 1.3 pořízení technického vybavení pro monitorování, kontrolu a hodnocení fondu pro ministerstvo jako správce fondu.
2. Z technické asistence nelze financovat osobní automobily, zpracování studií a analýz zaměřených na sledování dopadů realizace fondu, ani konzultantské a právní služby.
3. Aktivity podporované z technické asistence schvaluje ředitel odboru fondů EU svým písemným rozhodnutím. Technická asistence nesmí ročně překročit výši 1% celkového rozpočtu fondu. Konkrétní finanční rámec pro daný rok schvaluje ministr.

Článek 10

Smluvní podmínky

1. Čerpání finanční pomoci je možné až po uzavření smlouvy o poskytnutí grantu nebo smlouvy o půjčce s ministerstvem (případně státním fondem).
2. Smlouva musí obsahovat následující podmínky:
 - 2.1 Realizace projektu, na který bude finanční pomoc schválena, musí být zahájena nejpozději do půl roku od podpisu smlouvy. V opačném případě vzniká právo ministerstvu (případně státnímu fondu) odstoupit od smlouvy a požadovat navrácení finanční pomoci z fondu.
 - 2.2 Finanční pomoc se poskytuje na základě podmínek uvedených ve smlouvě, bezhotovostním převodem finančních prostředků na zvláštní účet příjemce určený pouze pro účely daného projektu, který bude uveden ve smlouvě.

- 2.3 Odbor fondů EU uvolňuje finanční prostředky na základě uzavřené smlouvy k datu uvedenému ve smlouvě. Ve smlouvě jsou uvedeny veškeré náležitosti splátek, úroků a smluvních pokut aj.
- 2.4 V termínu uvedeném ve smlouvě je realizátor projektu dle článku 2, odstavců 2.1 písmeno a) a d) a odst. 2.2 (Místní Agenda 21 a udržitelný rozvoj), povinen předložit závěrečnou technickou a finanční zprávu.

Článek 11

Kontrola a sankce

1. Ministerstvo (případně státní fond) je povinno provádět průběžnou kontrolu projektů během jejich realizace i následnou kontrolu již ukončených projektů podle zvláštního právního předpisu⁷. Celkový dohled provádí odbor interního auditu a finanční kontroly v rámci naplánovaných ročních auditů.
2. Ministerstvo má právo, v případě zjištění porušení podmínek uvedených v příslušné smlouvě, uložit opatření k nápravě na náklady příjemce finanční pomoci.
3. Ministerstvo (případně státní fond) si může kdykoliv během kontroly vyžádat vydání nebo zaslání fotokopií záznamů nebo podkladů příjemce finanční pomoci.
4. O výsledku kontroly musí být pořízen písemný protokol, odsouhlasený oprávněným zástupcem ministerstva (případně státního fondu) a příjemcem finanční pomoci.
5. Příjemce finanční pomoci je povinen bezpečně a ověřitelně uchovávat všechny záznamy nebo podklady týkající se poskytnutých finančních prostředků po dobu minimálně pěti let, a to počínaje prvním rokem následujícím po roce, v němž byl projekt ukončen.
6. Při zjištění nesouladu může být příjemce finanční pomoci vyzván k navrácení finanční pomoci či její části.

Článek 12

Závěrečná ustanovení

1. Zrušuje se směrnice MŽP č. 14/2007 o čerpání finančních prostředků z Revolvingového fondu Ministerstva životního prostředí, vydaná pod č.j.: 6112/M/07.
2. Tato směrnice nabývá účinnosti dnem podpisu ministra a je závazná pro všechny zaměstnance ministerstva a pro ředitele státního fondu. Ředitel státního fondu zabezpečí postup zaměstnanců státního fondu v souladu s touto směrnicí.

Odborný gestor: odbor fondů EU

Zpracovatel: Mgr. Markéta Košťálová

Martin Bursík

ministr

⁷ Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, ve znění pozdějších předpisů.